

MARKER KOMMUNE
Postboks 114
1871 ØRJE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2021 - Marker kommune

---

Marker kommune har alvorlige avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2021. Statsforvalteren følger opp kommunen med krav om en forpliktende tiltaksplan.

Så lenge Bommen avløpsrenseanlegg i Marker kommune ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tillatelser til påslipp, eller avtale om økte påslipp til avløpsrenseanlegget, private eller bedrifter, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Rapporteringsskjema for 2022 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2023.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Marker kommune sitt avløpsnett og Bommen avløpsrenseanlegg.

Avløpsnett til Bommen avløpsrenseanlegg

Marker kommune har rapportert i Altinn at avløpsnettet til Bommen avløpsrenseanlegg har 3 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp. I skjema for årsrapport har dere koordinatfestet 22 nødoverløp. Kommunen må for neste år rapportere riktig; slik at antall installerte nødoverløp er likt i Altinn og i skjema for årsrapport. Dere har beregnet at 2 570 m³ urensset avløpsvann over 12 kg fosfor ble sluppet ut i Ørjeelva ved overløp på avløpsnettet i 2021. Dette er nær en dobling av utslipp av fosfor fra nettet sammenliknet med tall for 2020, hvor kommunen slapp ut 7 kg fra nettet.

Bommen avløpsrenseanlegg

Det er for 2021 rapportert at Bommen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 233 269 m³ avløpsvann og at 2 855 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 1,21 % av alt vann inn til renseanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er mindre enn for 2020, og har ikke vært så lavt siden 2015. Mengde avløpsvann inn til renseanlegget i 2021 er redusert med 16 % sammenliknet med 2020.

Vektet rensegrad for fosfor er forbedret fra 2020, men er fortsatt bare på 77 %. Rensekravet for Bommen renseanlegg er 93 % reduksjon av fosfor. Dette er et alvorlig gjentakende avvik. I utvidet rapportering har dere beregnet at utslipp av fosfor fra renseanlegget etter rensing var 226 kg (212 kg via rensed avløpsvann og 14 kg i overløp). Til sammenlikning rapporterte dere at utslipp av fosfor etter rensing var 445 kg i 2020 og 138 kg i 2019. Utslipp av fosfor er redusert sammenliknet med tall for 2020 og større enn for 2019.

Bommen avløpsrenseanlegg klarer heller ikke sekundærrensekravet for 2021. Bommen avløpsrenseanlegg hadde den 4.3.2021 en 100 % overskridelse av rensekravene for BOF₅. Prøven viste en konsentrasjon på 109 mg/l (større enn 50 mg/l) og en renseeffekt på 19,8 % (lavere enn 70 %). Samme prøve viser også en 100 % overskridelse av rensekravene for KOF, med en konsentrasjon på 418 mg/l i utslippet (større enn 250 mg/l) og en renseeffekt på 39 % t (lavere enn 75%). Anlegget hadde også en 100 % overskridelse for både BOF₅ og KOF den 8.4.21. Slike 100 % - overskridelser er å regne som avvik fra sekundærrensekravet. Vi minner om at disse overskridelsene skal varsles Statsforvalteren jf. forurensningsforskriften § 14-14.

Dimensjonerende kapasitet for Bommen avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 2 000 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2021 var 1 317 pe (BOF₅). Etter vår utregning er maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke 5.5.2021, på 1 771 pe (BOF₅). Dette er under anleggets dimensjonerende kapasitet.

Brudd på sekundærrensekravet ble også stadfestet på Statsforvalterens forurensningstilsyn med avløpssektoren i Marker kommune i 2021, jf. avvik 1 i rapport 2021.540.I.SFOV.

Bommen renseanlegg har utslipp til Ørjeelva som renner ut i Øymarksjøen. Tilstanden i både Ørjeelva og Øymarksjøen er moderat på grunn av for mye næringsstoffer.

Konklusjon

Marker kommune har rapportert utfyllende for 2021. Rapporteringen viser at kommunen har store problemer med å drive i tråd med tillatelsen og at bruddene er alvorlige.

Gjentakende brudd på kravene i tillatelse er svært alvorlig. Så lenge Marker kommune ikke overholder krav til utslipp vil ett hvert nytt påslipp av nye abonnenter til renseanlegg som ikke overholder rensekrav, private eller næring, bli betraktet som en forsettlig økning i ulovlige utslipp.

Statsforvalteren viser til sak 21/25004 hvor vi følger opp kommunen med krav om en forpliktende tiltaksplan. Vi vil minne om at en tiltaksplan bare er et virkemiddel for at kommunen skal kunne drive i tråd med vilkår i tillatelsen. Det vil si at det er virkningene av tiltakene som er viktige. Det er kommunen selv som må sørge for at riktige og nødvendige tiltak gjennomføres.

Vi tar med dette egenkontrollrapporten og årsrapporten for 2021 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/verktoy/skjema/arlig-rapportering-for-avlop/>

Rapporteringsskjema for 2022 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2023. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop--arlig-rapportering/rapporteringskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2022. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
Seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til kommuneledelsen